

خلوربونهوهی مورووه رەنگاورەنگەكانى خەيال .. لای كەزآل ئىبراھىم خەر

دېشادى عومەركاكى

delshad 94@hotmail.de

لە شىعىرى «رۆحىم كىلپە دەگرى»ى كەزآل ئىبراھىم خەر تىپامان بەدىار تەممەنى
ماچىكەوه، كەزآل خەون بۇ كچەكان دەيىنى و لە مالى شىعىدا پەرت و بلاوه.

بەدىار تەممەنى ماچىكەوه

چەندىن جار

پەنجەرەي پۆح كىلپە دەگرى
كاتىك ماچىك ئاوىزىزنى

جەستەم دەبى
تىنۇوم وەك كەللى دارىك

(وەك شىنى شەمالى بەيانىان)

سادە وەك تەماشاكردن بۇ درەختى، وەك وينەكىشانى.. كۆمەلېك وشەسى سادە
كەزايىش ئاوها لەگەل. بەلام پىر لە دىمەن.. هونەرمەندىك بەچەند ھىلېك ساكار حەز و
حەسرەتكانى لە خەوەلدەستى و رقح لە پەنجەرەيەكدا بەرجەستە دەكتات پەنجەرەكە

ناسکترین و ئاویتیرین دهگای بینینه له دیده کەزآلدا کچەكان.. و کچەكان بەھەلمى
ھەناسەكانیان ماج بەسەر.. سەريان ناوه بەنجهەركانه و شووشەكانه و جىدەھىلەن
ماچى ھەناسەيەكى سارد، كەزال كلپە بەرئەراتە پەنجە ماج بەپىچەوانە دەختىكە وە لە
پەگە وە دەست پى ناکات، لە گولى ليوهەكانه .. پەگە كان ئاویزانى جەستە دەبىت وە لە
خەونىكە وە دەبىتە ئەلكترۆنە كەرم و گىرگەتووەكانى. وە كەزالى .. جەستە شەلالى بروسكە
و پەھىش كەيل دەبى بەو ماچە .. نىyo جەستە سۇناتاكانى كچىكە وە لە پەرچەكردارى ..
شاعيرىش لەپال خەونى كچەكاندا. بىتەودە سەر بەمالى شىعىدا دەكات و (يەس) دەلى:

تىنۈوم وەك كەلائى دارىتكە

وەك شەنى شەمالى بەيانيان

كە ماچت دەكمەم

دەم خالىيە لە پېشكىرى يقىقە

بىقەم وەك ئەستىرە رەنگىنە و

زىيان دەبىتە ھەوايەكى فىنكە

.. ئىتىر دەن خالىي دەكاتە وە لە يقىقە.. لەم پارچەياندا كەزال ماج بە بەرائەت دەسىپىرى (دور
و دۆست) دوو وشەن.. پەيىوندى رېق و ئەستىرەش پېوهندىيەكى قول و دېرىنە رەنگىنى
ئەستىرە لە شىوەدا نىيە، ئەو رەنگە بەرجەستە دەبى و لە رېقىدا. ھى يەكىن دەلى ئەو
بەرائەتى .. (زىيان دەبىتە ھەوايەكى فىنكە) لە گوزارشتى دوايدا. دەزى ھەموو شتىكە
ئارام و ھىمن دەكاتە وە، وەك پەيامىكى ئاشتى تەماشاي (ماچە) تەماشا ملowanكە كەم..
ماج دەكات، مۇورۇوەكانى خەيالى كەزال ئالىرەدا خل دەبنە وە. كەزال چۈن دەپچىرى وە
مالى شىعى خۆيدا چۈن پەرت و بىلاو دەبىتە وە.

كەزال بەسەر وشەكانىدا ھەناسە سوار تىز. تەماشاكانى شاعير چىرۇك ئامىزىن
تىپەرە، گەر جىڭقۇركىيەك بەرسىتە و گوزارشتەكانى بىكەت دەشى خويتەر بۇ بەردهم
ۋىنەكى شىعىرىي جوانتر ېكىشى، ئەمەش كاركىرنە لە فۇرم و دىزايىنى. شىعىدا كە زۇر
لە شاعيرەكان رېيىمايى ناكەن

كە ماچت دەكمەم

لىوهەكانم دەبىتە نىشتمانىكى شىرىن

پېلۇرى چاوهەكانم دادەخرى و

گه‌لای پایز هله‌دوهه‌ری

که‌زال ده‌توانی، له ماجیکدا سه‌دان وشه و دهیان رسته ویناکات به‌لام له ماجیکدا و به دو وشه رووبه‌ری شادمانی فراوان به‌قهد پانتایی خهونه‌کانی، له نیشتمانیکدا جیگا ده‌کات‌وه ده‌شئی تامی نیشتمانی له شیرینی به‌لیوه‌کان و له ماجیکدا جیگای ئه‌وه هیج سه‌رنجیکی ناوی، وینه‌یه‌کی.. (پیل‌لوی چاوه‌کانم داده‌خری) ببیت‌وه..
گه‌لای پایز هله‌دوهه‌ری).. له‌وهش رومانسیتر و له دوای داخستنی پیل‌لوی چاوه‌کانه‌وه.. وهری.

ئیتر شاعیر له‌سهر ئه‌و شیوه و ستایله نامیزیت‌وه، حه‌زی به دوباره‌بیونه‌وهی وینه‌ی نییه (که ماجت ده‌کم) دیت باس له ماج خۆی ده‌کات.
تۆئه‌ی ماج.. دیاریه‌کانت به‌بالندیه‌کی سه‌رمه‌ستا بنیره

.....)

له کاتیکدا ماجت ده‌کم

.. عه‌شق ده‌بیت‌هه‌ستیره و مانگ

.....

کاتیک به‌دوو لیوم ماجت ده‌کم

.. فریشت‌هه‌ک خۆ به‌مالی دلما ده‌کا و

.....

شیعر لای ئه‌م.. که‌زال له ویستگیه‌ک ده‌چی که شیعر و زیانی چاوه‌روانه ژنه نازه‌نینه‌ی که مالداری به‌وشه‌کانه‌وه ده‌کات، بوروه به‌غه‌می رۆزانه، ئاخۆ ئه‌م زۆر سه‌رکردنے سه‌ر شیعر و زۆر غه‌می شیعر نووسینه، گله‌یی کردن نه‌بی له زیان.
ده‌شئی که‌زالیش خهون بۆ کچه‌کان ببینی و به‌گله‌یی و گازاندە گویی زیان بئاخنی نا،
نه‌وهک مالی.. دواچپه‌م بۆ زۆر نووسینیش.. و ماجه‌کانی به‌لیوی شیعره‌وه بىنی.. شیعرت په‌رت و بلاو بى.

19/MAY-2008 - ئەلمانیا